

Kysely kunnille kulttuurihyvinvointi- toiminnasta ja yhteistyöstä

Tenna Käpylä

Projektikoordinaattori/Kulttuurihyvinvointi

Varsinais-Suomen Tulevaisuuden sote-keskus –hanke

Kesäkuu 2023



Kulttuurihyvinvointiprojektin tausta ja tavoitteet

Varsinais-Suomen tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden -hanke on osa valtakunnallista sote-uudistuksen valmistelua ja toteutusta. Hankkeessa toimii yhteensä 19 osaprojektia. Kulttuurihyvinvoinnin osaprojekti käynnistyi huhtikuussa 2022 ja se sijoittuu laajemman hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) kokonaisuuden alle.

Projektissa:

- **kootaan tietoa** millaisia palveluita asiakkaat eri puolilla hyvinvointialuetta saavat.
- **lisätään mm. sote-ammattilaisten tietoisuutta** kulttuurihyvinvoinnista ja kulttuurihyvinvoinnin mahdollisuuksien hyödyntämisestä sote-palveluissa.
- **vahvistetaan kulttuurihyvinvointitoiminnan ja soten asiakas- ja palveluohjauksen yhteistyötä kehittämällä ohjauksen käytänteitä** ennaltaehkäisevään taide- ja kulttuuritoimintaan.
- **kehitetään yhteistyön tapoja** hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen välille kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi.

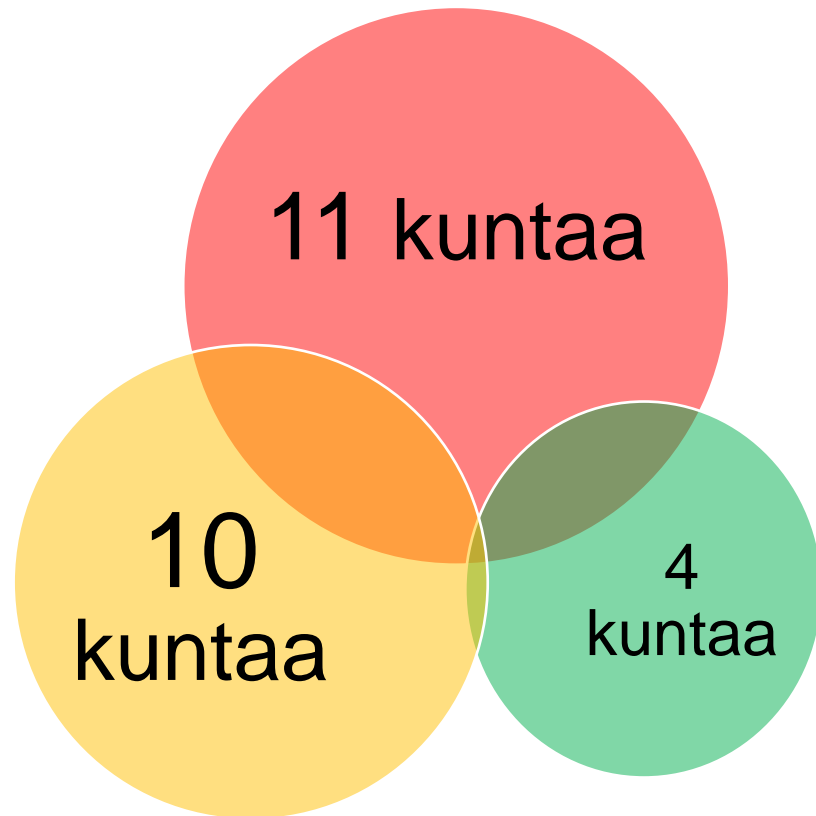
Kysely kunnille kulttuurihyvinvointitoiminnasta ja yhteistyön muodoista

- **Kulttuurihyvinvoinnin projektissa toteutettiin kartoitustyö** kuntien kulttuurihyvinvointitoiminnasta ja kulttuuripalveluiden yhteistyöstä sote-palveluiden ja hyte-toiminnan kanssa. Tarkoituksena oli selvittää, millaisia palveluita asiakkaat eri puolilla hyvinvointialuetta tällä hetkellä saavat, ja millaisia yhteistyömuotoja kulttuuritoimella on sote-palveluiden kanssa eri ikä-/kohderyhmien osalta.
- **Varsinais-Suomen 25 kunnan kulttuuripalveluiden edustajat haastateltiin kesä-syyskuussa 2022** (kaksi kuntaa ei osallistunut haastatteluun/kyselyyn)
 - Yksi (tai joissakin tapauksissa useampi) kunnan kulttuuri-/kirjastopalveluiden työntekijä vastasi haastattelukysymyksiin siltä osin kuin tiesi vastaukset, ja joissakin tapauksissa kyselyä/kysymyksiä välitettiin kunnassa eteenpäin. Kaikkiin esitettyihin kysymyksiin ei välttämättä saatu kattavasti vastauksia.

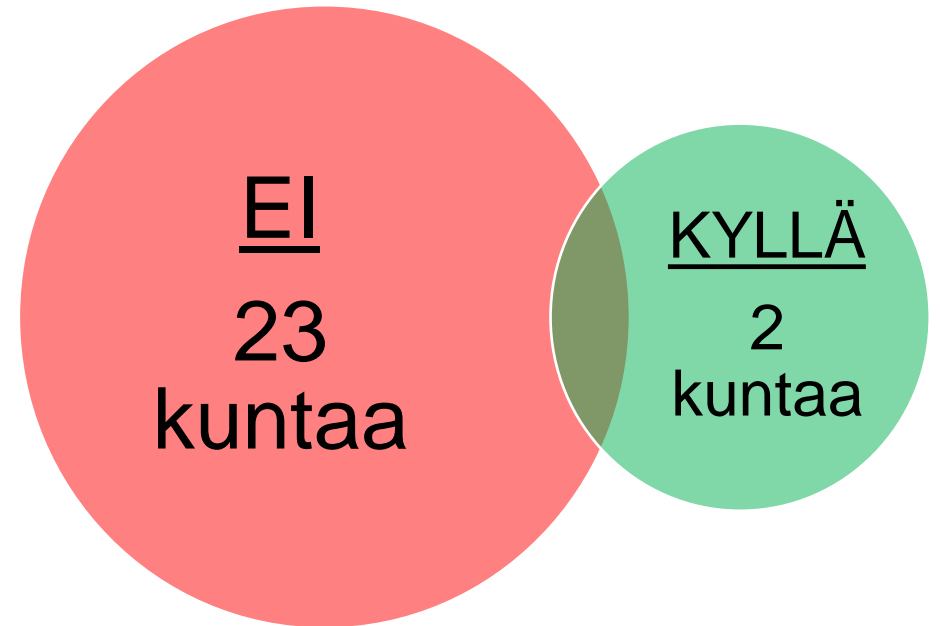
Kulttuurihyvinvoinnin näkyminen suunnitelmissa sekä kulttuurikaveritoiminnan yleisyys

- **Kuntahaastattelujen perusteella erillistä kulttuuristrategiaa tai kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa ei ollut kuin muutamassa kunnassa (Turku, Somero, Kemiönsaari, Rusko) – noin puolessa kunnista kulttuuri oli kuitenkin sisällytetty kunnan yleiseen hyvinvointikertomukseen/-suunnitelmaan.** Kulttuurihyvinvointia ei terminä tunneta läheskään kaikissa kunnissa, mutta enenevässä määrin kulttuuritoimintaa ollaan sisällyttämässä suunnitelmissa hyvinvointia edistävien ja ennaltaehkäisevien palveluiden alle, ja sanaa 'kulttuuri' on joissakin kunnissa alkanut viime aikoina esiintyä hyvinvointikertomuksissa ja -suunnitelmissa.
- **Kulttuurikaveri/-ystävä -tyyppistä saattaja- ja vertaispalvelua oli tarjolla vain parissa kunnassa koko Varsinais-Suomessa (Turku ja Parainen).** Joistakin kunnista ilmoitettiin kulttuuriystävätoiminnan olleen puheissa ja suunnitelmissa, ja tiedetään mm. seurakuntien ja SPR:n tekemästä vastaavasta toiminnasta. (Saattajakortin tms. käyttömahdollisuutta ei ole tässä kysytty, mutta siitä tuli muutamia mainintoja.)

Kunnassa on kulttuurihyvinvointisuunnitelma tai kulttuurihyvinvointi näkyy kunnan hyvinvointikertomuksessa



Kunnassa on kulttuurikaveri-tyyppistä vertais-/saattajatoimintaa kunnan itsensä tuottamana



Vihreä = kunnassa on tehty erillinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma tai –strategia

Keltainen = kulttuuri näkyy kunnan omassa yleisessä hyvinvointikertomuksessa tai -suunnitelmassa hyvinvointia edistävänä asiana (=kulttuurihyvinvointi)

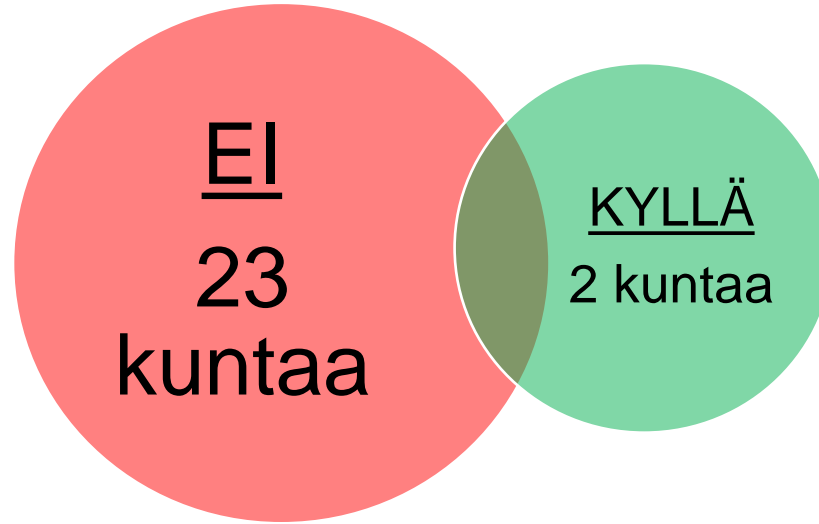
Punainen = ei erillistä kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa, eikä kulttuurihyvinvointi näy raportoidun mukaan myöskään ko. kunnan yleisessä hyvinvointikertomuksessa tai –suunnitelmassa (pelkkä sana 'kulttuuri' saattaa näkyä ilman hyvinvointia edistävää merkitystä)

Etukortit ja maksuttomat/edukkaat palvelut

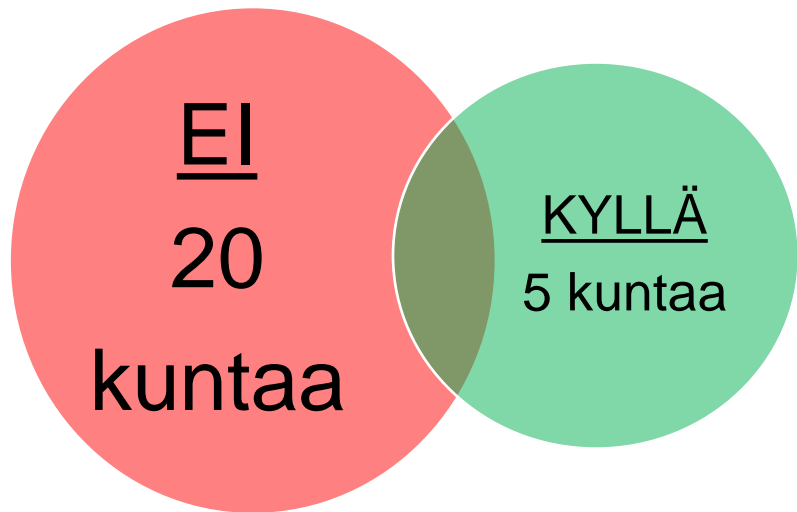
- **Osassa kuntia tuetaan asukkaiden kulttuuriin osallistumista jollakin taloudellisella tuella, mutta säännöllistä yhdenmukaista tapaa ei ole.**
- **Erityisesti pienissä kunnissa suurin osa tarjonnasta on muutoinkin maksutonta.** Vaikka kunnan maksuttomia matalan kynnyksen kulttuuripalveluita ei katsottaisikaan taloudellisen tuen tai etukortin kaltaiseksi malliksi, ovat ne olennainen osa kulttuurin taloudellista saavutettavuutta. Erilaiset alennukset pääsylipuista ja kurssimaksuista tai opistojen ja opetuksen vapaaoppilaspaikat olivat vastausten perusteella melko vakiintuneita käytäntöjä. Useista kunnista ilmoitettiin yhteistyön kulttuuripalveluiden ja mm. sosiaalityön välillä toimineen ennen hyvinvointialueen aloittamista sujuvasti siten, että tarvittaessa sosiaalisten syiden perusteella pystyttiin järjestämään tarpeen mukaan asiakkaalle kulttuuriharrastuksiin pääsy.
- **Ikäryhmien tai henkilön taloudellisen tilanteen mukaan oli kunnissa vaihtelevasti tarjolla erilaisia maksuttomuusperiaatteita kuten erilaiset passit, kortit tai rannekkeet.** Sosiaalisin perustein saatavia ovat Kimmokeranneke (Turku) ja Virkisty virtaa –aktiivisuuskortti (Salo). Nuorille suunnattuja kortteja ovat ysivip, nuorisokortti, nuorisopassi, ja erityinen Culture Move –kortti (Paimio/Sauvo). Ikääntyneille tarkoitettut korttityyppiset edut olivat senioriranneke (Turku) ja seniorikortti (Naantali). Senioreille oli kehitetty useita tapoja, miten heidän on mahdollista päästä edukkaammin tai ilmaiseksi kulttuuritapahtumiin, näyttelyihin ja erilaisille kursseille, mm. sopimus eläkeyhdistyksen kanssa tai osana Yksinäisyyttä vastaan –projektin toimintaa (Parainen).

Saattajakortin tai liikuntaan suunnattujen etukorttien käytöstä ei kysytty, mutta niistä tuli useita mainintoja, kuten Houkutinkortti (Paimio), tai nuorten kohdalla Lataa liikettä! –toiminta (Salo) ja MIHI-passi (11 kunnan alueella).

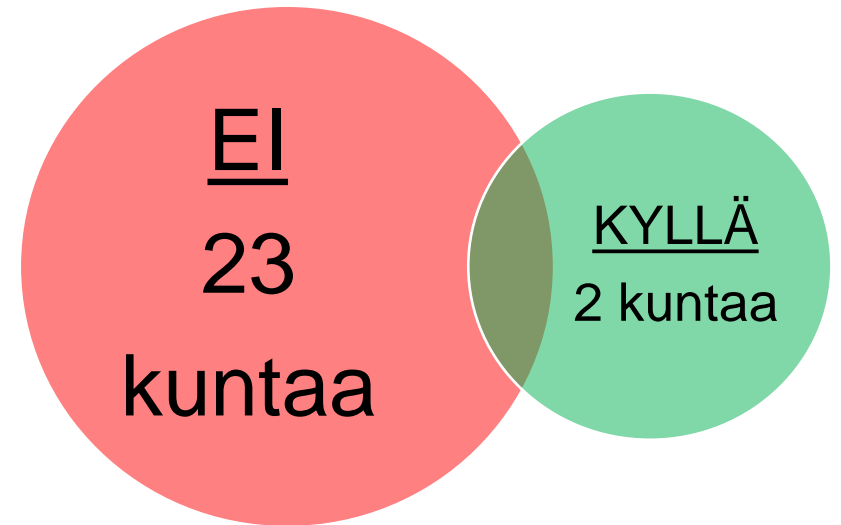
Kulttuurilähete/-passi, etukortti tai ranneke taloudellisesti tiukassa tilanteessa oleville kulttuuritoimintaan osallistumiseen



Etuuskortit nuorisolle



Etuuskortit senioreille



Kuntien kulttuuripalveluiden yhteistyötahoja

Kuntien kulttuuripalveluiden tekemää yhteistyötä kartoitettiin erilaisten ikäryhmien, toimialojen ja palveluiden osalta.

Eniten mainintoja yhteistyöstä tuli seuraavien kohderyhmien kanssa:

- Lapset, nuoret, perheet: neuvolat, perhekeskukset, koulut, nuorisopalvelut, lastensuojelu, erityisryhmät
- Ikäihmiset: vanhainkodit, hoivakodit, palvelutalot, -keskukset, ikäkeskus, asumispalveluyksiköt, päivätoimintayksiköt, kotihoito, vanhuspalvelut, vanhusneuvosto, yhdistykset

Joitakin yksittäisiä mainintoja seuraavien tahojen kanssa:

- Työterveyshuolto/Työikäiset
- Sosiaalityö/-palvelut: sosiaalinen kuntoutus/aikuissosiaalityö
- Päihde- ja mielenterveyspalvelut
- Vammaispalvelut: päivätoiminta, toimintakeskukset, asumispalvelut, tukiyhdistykset, vammaispalvelut
- Erikoissairaanhoido (vain Turku): sairaalakoulu
- Soten asiakas- ja palveluohjaus

Esimerkkejä kuntien kulttuuripalveluiden yhteistyöstä ja käytänteistä 1/5

Kyselyn mukaan **kuntien kulttuuripalvelut eivät ole toistaiseksi tehneet kovinkaan runsaasti yhteistyötä niiden tahojen kanssa, jotka siirtyivät hyvinvointialueen alle** (kuten sosiaalipalvelut, erikoissairaanhoido, päihde- ja mielenterveyspalvelut tai vammaispalvelut). Monien muidenkin tahojen kanssa yhteistyö on ollut pitkälti satunnaista ja koordinoimatonta (kuten nuoriso- tai liikuntapalveluiden kanssa), ja ainoastaan jotkin kulttuurihyvinvointi-toiminnaksi luokiteltavat käytännöt toistuvat useassa eri kunnassa tai säännönmukaisesti toteutettuna.

Kunnissa on yleisesti harjoitettu mm. tapahtumaesitteiden lähettämistä muille toimialoille, ja kulttuuripalveluita on esitelty erilaisten vierailujen, messujen ja ammattilaisyhteistyön muodossa. Varsinaiseen käytännön yhteistyöhön – myös jatkuvaan sellaiseen – oli kulttuuripalveluilla kiinnostusta jatkossa entistä enemmän, sillä poikkihallinnollinen ja monitoimijainen yhteistyö nähdään tärkeänä.

Eri kohderyhmittäin voidaan kuntien kulttuuripalveluiden ilmoittamista esimerkeistä todeta seuraavaa:

- **Työterveyshuolto/Työikäiset:** Työhyvinvointipäiviä sovittu pidettävän esim. museokohteessa, ja suoritettu kulttuuripalveluiden ja –tapahtumien markkinointia työterveyshuoltoon. Työikäisille kohdennetusta toiminnasta on hyvä esimerkki VIP-kerho Paraisilla (tavoitteena taiteen ja kulttuurin harrastaminen ja sosiaalisten suhteiden luominen).

Esimerkkejä kuntien kulttuuripalveluiden yhteistyöstä ja käytänteistä 2/5

- **Lapset, nuoret ja perheet:** koulu- ja päiväkotitaiteilijat, neuvolan kanssa yhteistyötä tilojen viihtyisyyden ja kulttuurilähetteen suunnittelun osalta, kirjakassit neuvolasta ja lukemisen tuki (mm. kirjaston Satuseikkailu- esite 1-vuotistarkastuksen yhteydessä Kaarinassa). Maskussa: neuvola, odottavat äidit ja puheterapeutti käyvät kirjastossa yhteen vuoteen asti (esitellään kirjoja ja lorutetaan). Vauvanpäivän vietto, Lasten kuu – marraskuu kulttuurikuukausi Uudessakaupungissa. Perhekeskusten kehittäminen taiteilijoiden avustuksella, Kaarinassa vietetty perhekeskuksen kanssa Turvataitoja lapsille ja nuorille –seksuaalikasvatuksen teemakuukautta lokakuussa 2019, ja perhekeskuksen ja kirjaston yhteistyönä on Kaarinassa jaettu vinkkejä vanhemmuuden tueksi somessa. Nuorisopalveluiden kanssa yhteisiä loma-ajan suunnitelmia, perhepäivähoitajille ja hoitolapsille suunnattua varjoteatteria. Erityistukea tarvitsevat lapset/nuoret: Saavutettava taideharrastus –asennemerkki (Salo) ja mm. taidetyöpajoja, Turun Vimman taidepajoissa käy paljon tuettuja nuoria. Turussa peruskoululaisille on kehitetty ns. Elämyspolku. Harrastamisen Suomen mallin kautta yhteistyötä eri toimialojen välillä. Perhekahviloissa mm. maahanmuuttajille tietoutta ja tapaamisia. Lastensuojeluun yhteydenpitoja yksittäisen asiakkaan tilanteen osalta. Ruskon nanny –toimintaan liittyen yhteistyötä lasten/perheiden harrastuksista. Kouluille tarjotaan teatteriesityksiä, työpajoja ja kirjailijavierailuja.

Esimerkkejä kuntien kulttuuripalveluiden yhteistyöstä ja käytänteistä 3/5

- **Ikääntyneiden osalta:** Veteraanipäivän vietto, 70+ ryhmä, yhteislaulua (striimattavaakin), katu- ja iltapäivätansseja, Vanhustenviikon vietto useassa kunnassa, lukulähettilötoiminta, lukupiiriä ja digiopastusta ikääntyneille, erityisesti kesällä konsertteja palvelukeskuksen pihalla, piknik-konsertteja, kesämuusikoita, ulkokorttelikahveja musiikin kera, joulunavaustapahtumia järjestetty ja joulukorttien toimittamista, palvelutaloihin ja hoivakoteihin järjestetty valotaidetyöpajoja ja varjoteatteria, kirjaston kotipalvelua. Kotona asuvia ikäihmisiä kuljetetaan tilaisuuksiin. Kaarinassa on vakiintunutta kulttuuriviikon viettäminen (2xvuodessa mennään palvelutaloihin ja hoivakoteihin), Naantalissa mummoglögit museon pihalla sekä keskiaikakävely, Paraisilla kulttuurikerhot asumispalveluissa ja päivätoimintayksiköissä ja seniorityöpaja jossa kerätään muistoja senioreilta ja niitä työstetään teatterin/draaman keinoin. Salossa tehty vanhainkoteihin taiteen keinoin tilojen opasteita, valotaidetapahtumaa hoivakotien pihalla ja seinämaalauksia hoivakoteihin. Paimiossa Kulttuurikammari-ryhmä iäkkäille ja muistisairaille, Maskussa Kulttuurikupposet-kerho palvelutalossa, Pöytyällä opisto maksoi (ennen koronaa) taideaineiden opettajien tulon kolmeen palvelutaloon, joihin oli järjestetty kulttuuriaiheista kerhoa. Ikääntyneille myös kulttuurikasvatussuunnitelmia ja kirjastossa käsityökerhoa (Naantalissa Novellikoukku: neulontaa ja novellinlukua).

Esimerkkejä kuntien kulttuuripalveluiden yhteistyöstä ja käytänteistä 4/5

- **Päihde- ja mielenterveyspalvelut:** Laitilassa Mieli maissa -kiertue (valokuvanäyttely, luento sekä työpajatoiminta), Paraisilla itsemurhaehkäisyyn osalta yhteistyötä nuorison kanssa (moniammatillisia työpajoja kouluissa)
- **Vammaispalvelut:** Lukulähettilötoiminta. Paimion opistolla kehitysvammaisten teatterikerho. Kirjasto vetää kirjaklubia kerran kuussa kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintaa järjestävässä Liedon Toimintakeskuksessa. Kehitysvammaiset kutsutaan usein mukaan erilaisiin projekteihin esim. muotinäytös, kunnallinen kiertävä elokuvatoiminta (omia näytöksiä Kårkullalle). Vammaispalveluiden kanssa tehty yhteistyössä kartoitusta henkilökunnan osaamisesta kulttuuri-, luonto- ja liikuntalähtöisistä palveluista. Toteutettu esim. kiertuetoimintaa vaikkapa tanssikiertuetta tai kesämuusikoiden konserttitoimintaa. Oripäässä kehitysvammaisten päivätoiminta tehnyt kirjastoon myyntiin käsitöitä, tuotot menneet kehitysvammaisille. Messuja tehty erityisryhmille vammaispalveluissa. Saavutettavuuden suhteen on vammaispalveluiden kanssa tehty yhteistyötä.
- **Erikoissairaanhoido:** Turussa bänditoiminta tekee tiivistä yhteistyötä sairaalakoulun kanssa
- **Sosiaalityö/-palvelut:** sosiaalisen kuntoutuksen Kelkka-valmennuksia Turussa, sosiaalipalveluihin tarjottu kirjastokortteja, sosiaalipalveluista lähetetty asiakkaita työkokeiluihin kulttuuri- ja kirjastopuolelle

Esimerkkejä kuntien kulttuuripalveluiden yhteistyöstä ja käytänteistä 5/5

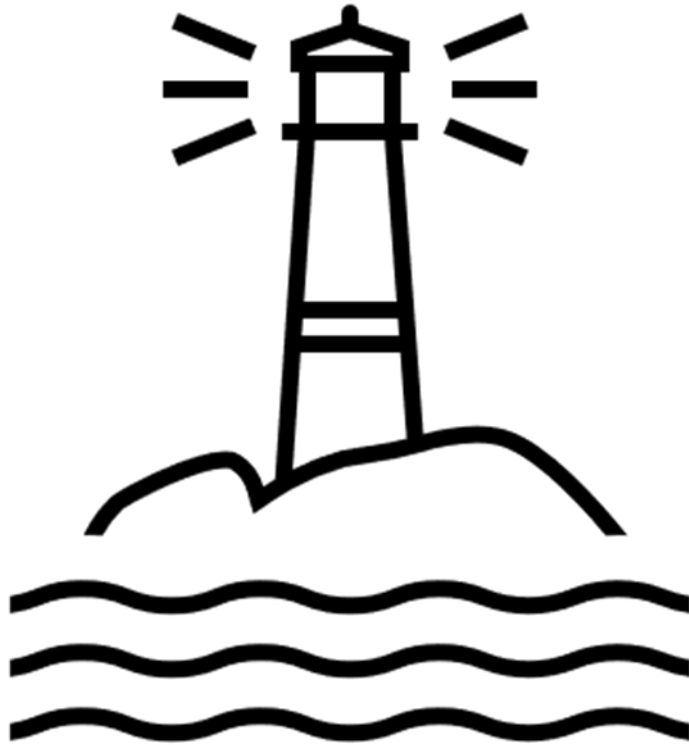
- **Soten asiakas- ja palveluohjaus:** ikääntyneiden palveluneuvonnan kanssa tehty yhteistyötä ja terveyskeskusten näytöillä ollut esillä mainoksia mm. Kimmoke-rannekkeesta (Turku). Terveyskeskuksiin toimitettu kulttuuripalveluiden ohjelmia tiedoksi. Yhteistyö V-S Muistiyhdistyksen Kulttuuria minulle –hankkeen kanssa. Terveyskeskuksiin viety taidetta. Soteammattilaiset ovat ohjanneet asiakkaita digiopastukseen kirjastoon. Sauvon kirjastossa toimi useampana kesänä Kulttuurikupposet: kirjastossa oli kulttuuripitoista ohjelmaa ja esim. poliitikkoja keskustelemassa, ja oli mahdollisuus kysellä eri toimialojen edustajilta monialaisesti (esim. sosiaali- ja perhetyöntekijä).
- **Mainintoja kirjaston ja kansalaisopiston yhteistyöstä soten kanssa:** Kansalaisopiston Juttu-tupa suunnattu afasiasta kärsiville (Salo). Kuntouttavan työtoiminnan osalta kursseja opistolla. Kaarinassa kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin soten kanssa ikääntyvien palveluissa – asumisyksiköissä ja –laitoksissa on omat kirjastoyhteyshenkilöt. Musiikkiopistosta lapset ja nuoret käyvät soittamassa palvelutaloissa juhlapäivinä, ja kirjastolta käydään (myös vapaaehtoiset) lukemassa palvelutaloissa ja kirjakasseja toimitetaan myös näihin yksiköihin. Työväenopiston kursseja järjestetään myös hoivalaitoksissa/kehitysvammayksiköissä (lähinnä kuvataide ja musiikki). Laitilassa kehitysvammaisten ja vanhusten yksiköitä, joissa on kirjastonhoitajan hoitamaa lukutuokiota ja aineistonvientiä. Kansalaisopistolla yhteistyötä Kärkullan kuntayhtymän kanssa. Tilankäytön osalta: mm. erilaisten (sote-)yhdistysten kerhot (kuten muistikerhot) kokoontuvat usein kirjaston tiloissa.

Kulttuurihyvinvointipalveluiden tilaaminen

– yksittäisiä esimerkkejä ja vakiintuneita palveluntuottajia

- **Yleisesti ottaen seuraavia kulttuuri(hyvinvointi)palveluita on kunnissa järjestetty eniten:** Teatteriesityksiä, konsertteja ja tanssipalveluita, varjoteatteriesityksiä, -työpajaa, valotaidetta, kuvataiteilijoita, kirjailijoita, runoilijoita, paikallismuusikoita ja koko kansan tuntemia artisteja, nukketeatteria ja kansanmusiikkiesityksiä. Näitä toimintoja on järjestetty mm. asumispalveluyksiköihin, vanhainkoteihin ja päiväkeskuksiin, kouluille, päiväkodeille, kirjastoihin, erilaisiin kokoontumisiin, kunnan tapahtumiin,...
- **Esimerkkejä yksittäisistä tahoista ja taiteilijoista, joilta palveluita on ostettu:**
 - ✓ Erityisesti lapsille suunnattua: Konserttikeskukselta koulu- ja päiväkotikonsertteja, Linnateatterista monologeja kouluille, Liikkuva lastenkulttuurikeskus, Sirkus Unionin sirkustyöpaja, lasten taideleirejä taiteilijalta, vauvojen värikylpyjä, draamayrittäjä Johanna Novákilta ostettu draamapajatoimintaa kouluille
 - ✓ Erityisesti ikääntyneille suunnattua: Anna-Maaria Varonen (yhteisömuusikko, joka kiertää vanhainkoteja), muistisairaille suunnattu Musiikilla muistoihin –konserttikiertue
 - ✓ Läntinen tanssin aluekeskus: Lävitse-työpajat lapsille ja nuorille, tanssikummitoiminta ja Kesäkulkurit
 - ✓ Kirjan talolta Runomuotokuva-kesäkiertue, Osuuskunta Canadantuijat (yhteisötaidetta ja kulhypalveluita V-S:ssä), Salon taiteilijaseura, Naantalın kulttuuritaloyhdistys
 - ✓ Värikylpyjä, kansanlauluyhtye Ämmät äänessä, Anka-yhtye (musiikkia ja runoja), nukketeatteria (Sadun Aikary / Esa Keihäs ja Aura Of Puppets), Mathias Sandberg Trio, 2h runotyöpaja hankkeen kautta (Paleface ja lastenkirjailija Kaisa Hakkonen).

Kuntien toivomia toimintamalleja ja parannuksia:



- Kirjakassi-kotipalvelu + jonkinlainen kulttuurikassi!
- Tietoisuuden lisääminen Celia-äänikirjapalvelusta
- Yhteistyö sote-asiakasohjauksen kanssa ja sote-henkilökunnan kouluttaminen harrastamisen ennaltaehkäisevästä roolista
- Kulttuuri-/hyvinvointilähete
- Maksuttomat palvelut
- Kulttuurikaveri-tyyppinen vertais-/saattajatoiminta
- Kansallisia tai hyvinvointialueen tasoisia toimintamalleja, jotka yhtenäistävät paikallisia ja alueellisia käytänteitä
- Jatkuva ja kiertävä taiteilija hyvinvointialueella
- Ryhmämuotoiset toiminnot, johon asiakasohjauksesta voitaisiin ohjata asiakkaita kulttuurin merkeissä
- Harrastuskokeilupassi
- Hyvinvointitori-ajatus
- Yhteistyön tiivistäminen järjestö- ja yhdistyskentän kanssa
- Koordinointitarve ja viestinnän lisääminen
- Logistiikan parantaminen kunnissa (saavutettavuus)
- Kulttuurihyvinvointi osaksi elintapaohjausta, ja ikäryhmien tavoittaminen ja ohjaaminen tämän osalta (kohortit)

Kuntien esiintuomia haasteita/ratkaistavia asioita:

- **Kunnat ovat kovin erilaisia** ja kaikki toiminnat eivät käy kaikille ikä- ja kohderyhmille.
- **Asukkaiden innostaminen** haasteena: vaikeuksia saada ihmisiä liikkeelle edes oman kunnan alueella vaikka olisi maksuttomuuttakin. Korona vaikuttanut tähän paljon.
- **Henkilökunnan runsas vaihtuvuus** kunnissa aiheuttaa haasteita. Huolta myös **kulttuurin resursseista** ja epävarmuutta **hyvinvointialueen aloittaessa**.
- Haastattelut kertovat yhteistyön hajanaisuudesta: **Yhteistyö on monessa kunnassa henkilöriippuvaista, ei rakenteellista eri toimialojen välillä**
- Pienten kuntien kannalta kaivataan **alueellista ja paikallista yhteistyötä kunnan ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön lisäksi**.
- **Logistiikka** haastavaa, kulttuurin täytyisi pystyä jalkautumaan ihmisten luokse.
- **Pysyvämpää toimintaa** – ei vain hankkeita, joiden kohdalla ylös ajo, byrokratia ja hankkeen tunnetuksi tekeminen vie aikaa itse työltä ja sen sisältöön panostamiselta.
- **Rakenteet, vuorovaikutus ja viestintä** kaipaavat toimenpiteitä: **Vuorovaikutuksen, viestinnän ja koordinaation lisääminen on tarpeellista** niin kulttuurialan sisällä kuin muiden toimialojen kanssa, myös hyvinvointialueen osalta, jotta kulttuurin hyvinvointivaikutukset voivat toteutua.

Poimintoja kuntahaastatteluista

"Korona konkretisoi ihmisten epätasa-arvon: kun ei pienen kunnan kirjastoonkaan päässyt lukemaan aikakauslehtiä tai nettiin siellä, niin näillä ihmisillä ei ollut mitään."

"Lautakunnille ja valtuustoille pitäisi selittää mitä kulttuurihyvinvointi on, jotta siellä osattaisiin toimia puolestapuhujina."

"Ihannemaailmassa erilaiset tapahtumat olisivat ihan viikoittaisia, olisi se sitten sairaalaklovnit tai palvelutalojen konsertit."

Kulttuuriystävätoiminta ja sen koordinaatio:

"On tärkeää että olemassa olevista palveluista löytyy tietoa, mutta yhtä tärkeää on myös se että joku tsemppaa ja kannustaa vapaaehtoisia jotta he jaksavat jatkaa."

Yhdenvertaiset palvelut:

"Pelkona on että hyvinvoivat voivat jatkossa entistä paremmin, ja huonostivoivat voivat entistä huonommin."

"Passikaan ei saa passivoituneita liikkeelle."



Kunnat kokivat haastattelut hyödyllisiksi: ne herättelivät yhteistä ideointia, toiveiden ja tarpeiden esittämistä, oman kunnan palveluiden pohdintaa, yhteistyömuotojen tehostamista, sekä mietintää siitä, mitä kaivattaisiin lisää kulttuurihyvinvoinnin toteutumiseksi Varsinais-Suomessa.

Jatkossa tarvitsemme koordinoitua yhteistyötä ja kehittämistä kuntien palveluiden (mm. kulttuuripalvelut, kirjastot, nuorisopalvelut, kansalaisopistot), sote-palveluiden ja järjestöjen välillä, sekä yhteisten intressien ja kosketuspintojen löytämistä näiden toimijoiden välillä, jotta kulttuurihyvinvoinnin käyttämätön potentiaali saadaan käyttöön kaikkien varsinaissuomalaisien hyväksi!

KIITOS yhteistyöstä sekä mielenkiinnosta aihetta kohtaan!



Tenna Käpylä
Projektikoordinaattori/Kulttuurihyvinvointi
Varsinais-Suomen Tulevaisuuden sote-keskus

<https://www.varha.fi/fi/tietoa-varhasta/kehittaminen/tulevaisuuden-sosiaali-ja-terveyskeskus-hanke/kulttuurihyvinvointi>